

עיכוב הליכים בתיקי סמים - מתי ובאילו תנאים?

פקודת הסמים המסוכנים יוצרת מצב בו עוד ועוד אנשים נורמטיביים מורשעים בעבירות סמים ומחזיקים ברישום פלילי. ההגדרה אם העבירה היא צריכה עצמית או סחר בסם נקבעת לפי משקל הסם שנמצא אצל האדם. כתוצאה מכך צעירים שרכשו סם בכמות גדולה לשם צריכה עצמית מורשעים בעבירות לא קלות של סחר, מה שעלול להשפיע על עתידם. האם יש מה לעשות במקרים אלה? עו"ד אסף דוק מסביר מהן עבירות הסמים השונות וכיצד ניתן להגיש בקשה ליועץ המשפטי לממשלה כדי שזה יורה על עיכוב הליכים והפסקת ההליך הפלילי נגד הנאשם בתיקים אלו.

□ מהן עבירות סמים

המדינה רואה בחומרה עבירות סמים. הן מוגדרות בפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 שבה נקבע כי כל שימוש בסם מסוכן הוא אסור. העבירות הקשורות לסם הן מגוונות ותלויות בנסיבות מציאת הסם וכמותו:

□ **החזקת סם לצריכה עצמית** - העבירה הקלה יחסית היא [החזקת סם לצריכה עצמית](#) ודינה 3 שנות מאסר. שימוש עצמי מוגדר לפי סוג הסם ומשקלו.

□ **החזקת סם שלא לצריכה עצמית** - עבירה חמורה יותר היא [החזקת סם שלא לצריכה עצמית](#) ודינה יכול להגיע אף ל-20 שנות מאסר. כפי שיתואר להלן, אדם שהחזיק סם לצריכה עצמית יכול להיות מואשם בעבירה זו רק כי רכש חד פעמית סמים בכמות גדולה. המצב השורר היום הוא שאנשים שהחזיקו סם לשימוש עצמי מורשעים בעבירת סם לצורכי סחר בשל כמות ומשקל הסם שנמצא אצלם. על אף העובדה שמעולם לא היו מעורבים בשום הליכי סחר, הם מורשעים בעבירה לא פשוטה, רק בגלל העובדה שרכשו סם בכמות העונה על הגדרה של סחר.

□ **החזקת מכשירים לייצור סמים** - מכשירים אלה כוללים [ציוד שמטרתו ייצור או הפקת סמים](#), עבירה שעלולה לגרום 20 שנות מאסר. אם הכלים שנתפסו הם להכנה עצמית, העונש יהיה 3 שנות מאסר.

□ **סחר בסמים** - בשונה מעבירות החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית, [עבירת סחר בסמים](#) הינה כל פעולה המעידה על אופי מסחרי של הפעילות בסמים מסוכנים (כגון: ייצוא, ייבוא, מסחר, אספקה, תיווך, הובלה במעבר ועוד) שהמחוקק קבע שהפגיעה באינטרס הציבורי בהם הוא גדול ומשמעותי הרבה יותר. פעילות של סחר בסמים תיחשב ככזו גם בהיעדר קבלת תמורה בגין ייצואה, ייבואה, הספקתה והמסחר בה.

□ **גידול סמים** - [גידול סמים](#) הינו אסור על פי פקודת הסמים המסוכנים, בין אם מדובר בגידול למטרה של שימוש עצמי ובין אם שלא לשימוש עצמי. ההנחה בבסיס עבירת גידול הסמים היא כי בהיעדר הכנתו של החומר המשמש כסם מסוכן, לא ניתן יהיה להשתמש בו, להחזיק או לסחור בו. עונשו של אדם המגדל סמים יכול להגיע עד 20 שנות מאסר. הלכה למעשה לכל תפיסה נסיבות שונות וספציפיות המביאות לענישה שונה בין מקרה למקרה.

□ עיכוב הליכים פליליים בעבירות סם

כאשר המשטרה מתחילה בחקירה, עליה לגבש כתב אישום. כמובן שהמצב הטוב ביותר עבור נאשם בעבירות סם (וכל נאשם בתחום אחר) הוא אם המשטרה מחליטה שלא להגיש כתב אישום. במאמר מוסגר יצוין שאם הוחלט כך כדאי גם לבטל את התיק על רקע היעדר ראיות, ולהביא למחיקתו מהמאגר הפלילי. אם הוחלט להגיש כתב אישום, התוצאה יכולה להיות זיכוי הנאשם או הרשעתו. רוב האנשים סבורים כי אם הוגש כתב אישום, השלב הבא הוא בהכרח משפט וגזירת העונש. אולם יש כמה אפשרויות לא להגיע לשלב זה. אחת מהדרכים הללו היא הגשת בקשה ליועץ המשפטי לממשלה לעיכוב ההליך הפלילי.

הניסיון מראה כי היועץ בהחלט מתחשב בבקשות אלה, במיוחד אם מדובר בעבירות סמים קלות, באנשים נעדרי עבר פלילי ובתיקים המוגדרים כסחר בגלל משקל הסם שנמצא. אם היועץ המשפטי החליט לעכב

הליכים, לבית המשפט אין אפשרות לשנות את ההחלטה ועליו למלא אחר ההוראה. עיכוב הליכים מוגדר בחוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב-1982 וקובע כי ליועץ המשפטי לממשלה יש סמכות לעצור את ההליכים, רק בשלב שבו הוגש כתב האישום אך בטרם ניתנה הכרעת הדין. אם ניתנה כבר הכרעת דין, הרי אפשרות זו חסומה ולכן חשוב כל כך להגיש את הבקשה בזמן.

מדוע הגשת בקשה ליועץ המשפטי לממשלה נפוצה בעבירות סם? משום שמדובר בהגשת כתבי אישום כנגד אנשים נורמטיביים שהורשעו בעבירות סם קשות רק על סמך משקל הסם שנמצא אצלם. פעמים רבות מדובר בצעירים שכל חייהם לפנייהם והרשעה בעבירת סם היא קריטית לעתידם. אדם שיש לו תיק פלילי מנוע מלעבוד במקצועות מסוימים ויש לנסות ולהימנע להגיע לשלב הסופי של ההליך הפלילי. היועץ המשפטי לממשלה מודע לסוגיה זו ומתחשב בנסיבות הרשעתם של אנשים נורמטיביים בעבירות סם.

כדי להצליח בתהליך מומלץ לבצעו עם עו"ד פלילי מיומן, שיידע כיצד להגיש את הבקשה כדי שזו תתקבל בחיוב. לאחר מילוי הטפסים יש להעביר את הבקשה לתובע שהגיש את כתב האישום, והוא זה שיעביר את הבקשה הלאה ליועץ המשפטי לממשלה. בבקשה יש לפרט את הנסיבות שחלו בעת המעצר וביצוע העבירה ואת הנסיבות המקלות בתיק המסוים. למשל השלכות המשך ההליך הפלילי על עתידו של הנאשם, הרשעות קודמות, תפקודו בחברה, שירותו הצבאי, מצבו הרפואי וכך הלאה. כמו כן יש לצרף לכל אלה אישורים שיאשרו את הנסיבות הללו.

אם אכן קיבל היועץ המשפטי את הבקשה והורה על עיכוב תהליכים, העיכוב יכול להתבצע בכמה דרכים. באפשרותו של היועץ לעכב את ההליך ללא כל תנאי, אבל בדרך כלל אם נענה היועץ בחיוב, הוא יתנה את עיכוב ההליכים בתנאים מסוימים. למשל תשלום קנס, ביצוע של"צ, התחייבות לא לחזור על העבירה ואף הוכחה להשתתפות בהליך גמילה.

יש לדעת כי גם אם היועץ המשפטי לממשלה הורה על עיכוב ההליכים, הוא יכול לחדשם. הדבר תלוי בסוג העבירה. אם זו עבירת פשע, הוא יכול לחדש את ההליך עד 5 שנים מיום ההחלטה. אם זו עבירה מסוג עוון, יוכל לחדשו רק עד שנה מיום העיכוב. בעבירת חטא הוא לא יכול להורות על חידוש ההליך. אם ההליך אכן יתחדש, הוא יימשך בדיוק מהמקום שבו נעצר וההליך הפלילי יתקדם לכיוון משפט שבסופו הרשעה או זיכוי.

□ דוגמה לקבלת בקשה לעיכוב הליכים בתיק יבוא סמים שנוהל במשרדנו:

כנגד לקוח המשרד נוהלה [חקירת משטרה](#) ולאחריה הוגש נגדו כתב אישום בגין [יבוא סמים מסוכנים](#) לישראל [באמצעות רשת האינטרנט](#).

על פי פקודת הסמים המסוכנים עבירת יבוא סמים נחשבת לחמורה במיוחד, ונקבעו בצידה עונשים המגיעים עד 20 שנות מאסר. בנוסף, בית המשפט עשוי להורות על פסילת רישיון נהיגה, רישיון מקצועי, דרכון, רישיון רכב והטלת קנסות כספיים.

צוות עורכי הדין של המשרד אסף בתשומת לב רבה את מכלול הפרטים והמסמכים הרלוונטים בעניינו של הלקוח, בשים דגש על נסיבותיו האישיות המיוחדות.

בעקבות כך ולאחר בחינת מכלול החומר, הוחלט על-ידי צוות המשרד ובהסכמת הלקוח להגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק ובכך להביא [לביטול כתב האישום](#) וההליך המשפטי שהתנהל בבית המשפט בעניינו.

בהקשר זה יוער, כי לאחר שהוגש כתב אישום לבית המשפט ובטרם ניתנה הכרעת הדין בתיק, ניתן לפנות אל היועץ המשפטי לממשלה בבקשה מנומקת לעיכוב הליכים פליליים. במידה והבקשה מאושרת יופסק ההליך הפלילי כנגד הנאשם, עד להודעה חדשה, כאשר ההחלטה תלויה בשורת טעמים הנבחנים על ידי היועץ המשפטי. על מהות הסמכות והשיקולים המנחים את היועץ המשפטי לממשלה לעכב הליכים פליליים ניתן לקרוא [בעמוד הבא](#).

בעקבות ייצוג משרדנו, ולאחר שנטען על-ידנו כי לאור נסיבות המקרה, תחושת הצדק הטבעי ונסיבותיו האישיות של הלקוח, מצטמצם באופן מהותי האינטרס הציבורי בניהול הליך משפטי נגדו באופן המצדיק את עיכוב ההליכים נגדו. בהסתמך על סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי, נעתר היועץ המשפטי לממשלה לבקשתנו לעכב את ההליכים הפליליים נגד הלקוח, דבר שהביא לביטול העמדתו לדין פלילי.

21/03/2018
077-5006206
052-6885006

עיכוב הליכים בתיקי סמים - מתי ובאילו תנאים? - עורך דין פלילי אסף דזק

להלן העתק החלטת היועץ המשפטי לממשלה ובית משפט השלום ברמלה בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטיו המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

מדינת ישראל
משרד המשפטים

לשכת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
(המחלקה למשפט פלילי)
ירושלים: ב' ניסן תשע"ז
29 מרץ 2017
תיקנו: 2-803-04-2017-
סימוכין: 3-803-99-2017-
תיק פיזי: 16/7

לכבוד
אסף דוק, עו"ד
נחלת יצחק 32
תל-אביב
6744824

שלום רב,

**הנדון: בקשה לעיכוב הליכים בתי"פ 2-10-15-
מדינת ישראל נ'
בית המשפט שלום רמלה
סמך: מכתבכם מיום 12.1.2016.**

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, מר רוז נורי, מילא את ידי להודיע כי החליט להיענות לבקשתך ולעכב את ההליכים המשפטיים נגד המבקש בתיק שבנדון, לאור המפורט בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו.

ההחלטה מותנית בביצוע עבודות התנדבות למען הקהילה, בהיקף של 150 שעות, על פי תוכנית שיתוף שירות המבחן, בהתאם לתקנה 8(א) לתקנות המבחן (שירותי המבחן), התשי"ט-1959.

עם זאת, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, מר רוז נורי, מבקש להבהיר בזאת בפני מרשך כי העדר שיתוף פעולה עם שירות המבחן ואו קיומה של נסיבה אחרת משמעותית שתובא לידיעתו במהלך תקופת התנאי, כגון ביצוע עבירה נוספת – יביאו לביטול ההחלטה על עיכוב ההליכים מעיקרה ולהמשך ניהול ההליך הפלילי, ככל שימצא לנכון לעשות כן.

לאחר החלטת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה על קיום התנאי – עיכוב ההליכים ייכנס לתוקף, והודעה על כך תשלח לבית המשפט.

בברכה,

אליה אסייג, מתמחה
בשם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

העתק: ר' יחי' תביעות מחוז מרכז, משרתת ישראל, בצירוף תיקכם מס' 2015/2015.
גב' רחל ויינשטיין, מנהלת שירות המבחן למבוגרים, רח' ירמיהו 39, ירושלים.

רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים מיקוד 9149001

בית משפט השלום ברמלה

30 אפריל 2017

ת"פ 2-10-15- [redacted] משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [redacted]

מספר פל"א 4/2015 תחנת רמלה שפלה

לפני כבוד השופטת רבקה גלט

משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

המאשימה

נגד

הנאשם

ב"כ המאשימה עו"ד מעין דואק ועו"ד מיכל בן דוד
ב"כ הנאשם עו"ד אסף דוק
הנאשם בעצמו

פרוטוקול

ב"כ המאשימה:

היועמ"ש עיכב את ההליכים בכפוף לביצוע שלי"צ בהיקף של 150 שעות.
לפיכך אבקש כי בימ"ש יפסיק את ההליך ויזהיר את הנאשם.

ב"כ הנאשם:

מסכים.

החלטה

בהתאם להחלטת היועמ"ש אני מפסיקה את ההליך.

בית משפט השלום ברמלה

30 אפריל 2017

ת"פ 2-10-15-2 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

1
2 עם זאת אני מזהירה את הנאשם כי ככל שלא ישלים ביצוע השלי"צ על פי הוראת היועמ"ש, יהא על
3 ביהמ"ש לקבל תשובה לאישום ולנהל את ההליך כסדרו.

4
5
6
7 ניתנה והודעה היום ד' אייר תשע"ז, 30/04/2017 במעמד הנוכחים.

8

רבקה גלט, שופטת

9
10
11
12
13

הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים והנך מעוניין לנסות ולעכב בו הליכים?

הגשת בקשה לעיכוב הליכים בתיקי סמים היא אחת האפשרויות להימנע מהכתמת עתידו של האדם. [עורך דין פלילי](#) יוכל לתמרן בכל אחד משלבי ההליך הפלילי ולהדריך את האדם מה לעשות החל משלב החקירה. ראשית, בשלב החקירה אין להודות בדבר ללא ייעוץ משפטי כדי להימנע מהפללה עצמית. שנית, אם הוחלט להגיש כתב אישום מומלץ לנסות להגיש בקשה לעיכוב תהליכים, שכן בעבירות סמים קלות היועץ המשפטי לממשלה עשוי להיענות בחיוב. אם כל אלה לא צלחו, יתכנן העו"ד הפלילי אסטרטגיית הגנה נכונה.

[המשפט הפלילי](#) הוא ענף משפטי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, לכן היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים מזו תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}